

بررسی فقهی آداب امر به معروف و نهی از منکر

www.ketab.ir
زهرة حداد مقدم

پاییز ۱۴۰۱

سرشناسه: حداد مقدم، زهره، ۱۳۶۵ -

عنوان و نام پدیدآور: بررسی فقهی آداب امر به معروف و نهی از منکر / زهره حداد مقدم؛ ویراستار مجتبی نوروزی.
مشخصات نشر: مشهد: نسیم رضوان، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص. : ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۹۸۱۴۱ - ۹ - ۰ - ۰

یادداشت: کتابنامه

موضوع: امر به معروف و نهی از منکر.

موضوع: *Enjoining what is good and prohibiting what is evil

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۷۷۵

رده بندی کنگره: BP ۱۹۶/۶

شماره کتابشناسی ملی: ۸۹۴۹۵۷۲

نام کتاب: بررسی فقهی آداب امر به معروف و نهی از منکر

نویسنده: زهره حداد مقدم

ویراستار: دکتر مجتبی نوروزی

نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۴۰۱

قطع و تعداد صفحات: رقعی، ۱۶۰ صفحه

قیمت: ۹۰/۰۰۰ تومان

ناشر: نسیم رضوان

شابک کتاب: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۱۴۱-۹-۰-۰

نشانی ناشر:

انتشارات نسیم رضوان، مشهد، کدپستی ۹۱۴۵۸/۷۴۱۳۹، تلفن: ۰۹۱۵۵۱۰۰۹۲۶

(nasim.rezvan@gmail.com - www.Nasime-Rezvan.ir)

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

پیش گفتار

(۱۳-۲۰)

- مبحث اول: تعریف و تبیین موضوع..... ۱۵
- مبحث دوم: ضرورت و اهداف تحقیق..... ۱۷
- مبحث سوم: پیشینه موضوع..... ۱۸
- مبحث چهارم: سؤالات اصلی..... ۱۹
- مبحث پنجم: سؤالات فرعی..... ۱۹
- مبحث ششم: فرضیه‌ها..... ۱۹

بخش اول: کلیات و مفهوم‌شناسی

(۲۱ - ۵۵)

- فصل اول: مفهوم‌شناسی..... ۲۳
- مبحث اول: مفهوم امر به معروف..... ۲۳
- گفتار اول: معنای لغوی امر..... ۲۳
- گفتار دوم: معنای اصطلاحی امر..... ۲۴

- مبحث دوم: مفهوم نهی از منکر..... ۲۷
- گفتار اول: معنای لغوی منکر..... ۲۷
- گفتار دوم: معنای اصطلاحی منکر..... ۲۷
- مبحث سوم: سیر تاریخی امر به معروف و نهی از منکر..... ۲۸
- مبحث چهارم: اهمیت و جایگاه امر به معروف و نهی از منکر..... ۳۰
- گفتار اول: اهمیت امر به معروف و نهی از منکر..... ۳۰
- گفتار دوم: جایگاه امر به معروف و نهی از منکر..... ۳۱
- مبحث پنجم: مراتب امر به معروف و نهی از منکر در فقه..... ۳۴
- گفتار اول: انکار قلبی..... ۳۵
- الف) اظهار خصم و ناراحتی..... ۳۵
- ب) اعراض و هجر..... ۳۵
- گفتار دوم: انکار لسانی..... ۳۶
- گفتار سوم: انکار عملی..... ۳۸
- فصل دوم: نقش و تأثیر فردی و اجتماعی امر به معروف و نهی از منکر..... ۴۳
- مبحث اول: نقش و تأثیر فردی امر به معروف و نهی از منکر..... ۴۴
- مبحث دوم: نقش و تأثیر اجتماعی امر به معروف و نهی از منکر..... ۴۵
- گفتار اول: بینش صحیح نسبت به حقیقت جهان هستی..... ۴۵
- گفتار دوم: رشد استعداد های اجتماعی..... ۴۶
- گفتار سوم: برخورداری از وحدت جامعه اسلامی..... ۴۷
- گفتار چهارم: توسعه دین اسلام..... ۴۸
- گفتار پنجم: بقاء زندگی بشری..... ۴۹

- گفتار ششم: حق تعیین سرنوشت..... ۴۹
- گفتار هفتم: حق نظارت عمومی..... ۵۰
- گفتار هشتم: تغییر و تحول اجتماعی..... ۵۱
- گفتار نهم: امنیت اجتماعی..... ۵۲
- گفتار دهم: نظارت همگانی..... ۵۳
- گفتار یازدهم: برپایی واجبات، قوام حکومت..... ۵۵

بخش دوم: آداب مربوط به آمر به معروف و ناهی از منکر

(۱۱۲-۵۷)

فصل اول: مستحبات مربوط به آمر به معروف و ناهی از

- منکر..... ۵۹
- مبحث اول: نرم‌خویی و مهرورزی..... ۵۹
- مبحث دوم: برخورد دور از تبعیض..... ۶۵
- مبحث سوم: حفظ آبروی مؤمنان..... ۶۸
- مبحث چهارم: اصلاح و خودسازی..... ۷۲
- مبحث پنجم: داشتن علم و دانش..... ۷۶

فصل دوم: مکروهات مربوط به آمر به معروف و ناهی از

- منکر..... ۸۰
- مبحث اول: تجسس و پرده‌داری..... ۸۰
- مبحث دوم: دشنام دادن..... ۸۸
- مبحث سوم: غرور و خودشیفتگی..... ۹۶

- مبحث چهارم: شرایط و خصوصیات امر و ناهی..... ۹۹
- گفتار اول: عامل بودن امر و ناهی..... ۱۰۰
- گفتار دوم: اهل مدارا، سازش و طمع نبودن..... ۱۰۱
- گفتار سوم: بی توجهی به ملامت‌گران..... ۱۰۱
- مبحث پنجم: ضرورت شناخت کامل معروفات و منکرات..... ۱۰۲
- مبحث ششم: شناخت اهل معروف و ثمره کارهای خیر..... ۱۰۴
- مبحث هفتم: معیارهای شناخت معروف و منکر..... ۱۰۶
- گفتار اول: شرع..... ۱۰۶
- گفتار دوم: فطرت پاک..... ۱۰۷
- گفتار سوم: عقل سلیم..... ۱۰۷
- گفتار چهارم: فرهنگ..... ۱۰۹
- گفتار پنجم: آداب و رسوم..... ۱۱۰
- گفتار ششم: عرف..... ۱۱۱

بخش سوم: آداب مربوط به شیوه‌های امر به معروف و نهی

از منکر

(۱۱۳-۱۴۵)

- فصل اول: مستحبات و مکروهات مربوط به شیوه‌های امر به معروف و نهی از منکر..... ۱۱۵
- مبحث اول: مستحبات امر به معروف و نهی از منکر..... ۱۱۵
- گفتار اول: تبلیغ عملی..... ۱۱۶

- گفتار دوم: ارشاد تدریجی..... ۱۱۶
- گفتار سوم: احترام به شخصیت افراد..... ۱۱۶
- گفتار چهارم: تشویق به ارزش‌ها..... ۱۱۷
- گفتار پنجم: بهره‌گیری از روش‌های غیر مستقیم..... ۱۱۷
- گفتار ششم: بهره‌گیری از فرصت..... ۱۱۸
- گفتار هفتم: توجه به ظرفیت‌ها..... ۱۱۹
- مبحث دوم: مکروهات امر به معروف و نهی از منکر..... ۱۲۱
- گفتار اول: خودداری از نهی از منکر در هنگام خشم..... ۱۲۱
- گفتار دوم: بد زبانی کردن..... ۱۲۲
- گفتار سوم: عدم شناخت معروف و نهی از منکر..... ۱۲۲
- فصل دوم: اصول حاکم بر امر و نهی..... ۱۲۵
- مبحث اول: شروط حاکم بر امر به معروف و نهی از منکر..... ۱۲۵
- گفتار اول: عدم تجسس..... ۱۲۵
- گفتار دوم: عدم سوءظن..... ۱۲۷
- گفتار سوم: توهین ممنوع..... ۱۲۸
- گفتار چهارم: تعرض و اضرار به غیر، ممنوع..... ۱۲۹
- گفتار پنجم: انتقام‌گیری ممنوع..... ۱۲۹
- گفتار ششم: عدم دخالت و تجاوز..... ۱۳۰
- گفتار هفتم: تبعیض در اجرای اوامر و نواهی الهی، ممنوع..... ۱۳۰
- گفتار هشتم: رعایت اصول خودشناسی..... ۱۳۱
- گفتار نهم: تقیه واجب، امر و نهی ممنوع..... ۱۳۳

- مبحث دوم: راهکارهای گسترش فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر..... ۱۳۵
- گفتار اول: اعتلای سطح بینش اجتماعی..... ۱۳۵
- گفتار دوم: افزایش قدرت وجدان اجتماعی، قدرت جامعه و دولت اسلامی..... ۱۳۶
- گفتار سوم: ایجاد بسترهای اجتماعی مناسب برای الگوپذیری نسل جوان..... ۱۰۳
- گفتار چهارم: رعایت موازین شرعی و اخلاقی در امر و نهی..... ۱۳۸
- گفتار پنجم: استفاده صحیح از ابزارها و کیفیت بخشی نقش رسانه های تبلیغی..... ۱۳۸
- گفتار ششم: اصلاح ساختارها و راهکارهای ایجابی و سلبی..... ۱۳۹
- مبحث سوم: اثرات مثبت امر و نهی در جامعه..... ۱۴۰
- گفتار اول: عزت در دنیا و آخرت..... ۱۴۰
- گفتار دوم: تقویت مؤمنین و تضعیف کفار..... ۱۴۱
- گفتار سوم: حفظ اسلام..... ۱۴۱
- مبحث چهارم: اثرات منفی سوء نهی در جامعه..... ۱۴۳
- گفتار اول: از بین رفتن آزادی فردی و اجتماعی..... ۱۴۳
- گفتار دوم: از بین رفتن شعائر و قوانین دینی..... ۱۴۳
- گفتار سوم: سقوط و انحطاط در جامعه..... ۱۴۴
- نتیجه گیری..... ۱۴۶

کتابنامه

(۱۶۰ - ۱۴۹)

۱۵۱.....منابع فارسی

۱۵۴.....منابع عربی

www.ketab.ir